

Stand til at yde vor Medvirkning til at føre dette Forslag ud i Livet.

Der er et Forhold, som har været diskuteret i det andet Ting, og som jeg gerne vil anstille nogle Betragtninger over, det er Spørgsmaalet om, hvorvidt Staten kunde bygge sine egne Lokomotiver. Jeg har ved en tidligere Finanslovs Behandling her i Tinget, saa vidt jeg erindrer, var det i Forfjor, rettet en indstændig Henstilling til Regeringen om saa vidt muligt at benytte dansk Arbejde, hvor Staten kunde gøre det; og, saa vidt jeg erindrer, fik jeg ogsaa fra Ministrene et ret velvilligt Svar derpaa. Det forekommer mig, at den Vej, man er gaaet med Hensyn til Spørgsmaalet om Anskaffelse af Lokomotiver, ikke er ganske i Overensstemmelse dermed. Jeg turde maaske rulle den Baggrund op, hvorpaa jeg mener, at denne Sag skal ses. Jeg skal da minde om, at det ved Statens statistiske Bureau blev opgjort, at der den 15. November 1910 af 87,400 organiserede Arbejdere var 10,254 uden Arbejde. Senere blev det her i Tinget opgjort, at af 47,738 Medlemmer af 120 Fagforeninger vare 9118 arbejdsløse, altsaa 19 pCt. Fra den 1. April 1909 til den 30. Marts 1910 er der af Arbejdsløshedskasserne udbetalt over 1½ Mill. Kr., og der har i det samme Aar været 2,575,433 tabte Arbejdsdage, og Beregningen omfatter 43 Kasser med ca. 80,000 Medlemmer, hvad der altsaa vil sige, at hvert af disse Medlemmer i Gennemsnit har været arbejdsløs i en af Aarets Maaneder, i 32 Dage. Jeg synes, at det Billede nok kunde bevirke, at man tog noget Hensyn til at skaffe Arbejde for Arbejderne her i Landet, at man tog noget Hensyn til Bestræbelserne for at skaffe nyt Arbejde, og at man ikke nægtede Industrien en saa lille Støtte, som der her er Tale om. At en Privatmand søger at købe det Arbejde, han skal bruge, saa billigt som muligt og tager det fra Udlandet, kan man forstaa, det er et Udslag af Egoismen, som man ikke godt kan komme fra, men jeg vil dog sige, at der i det private Liv gøres adskilligt for, at Arbejdet kan blive herhjemme i Danmark. Der udfoldes ikke saa ganske faa Bestræbelser i den Retning. Derfor synes det mig, at det ser noget ejendommeligt ud, at selve Samfundets Ledelse, Statens Ledelse, gaar i en ganske anden Retning. Det maa jo dog være Samfundets Pligt at tage Hensyn til de mange levende Mennesker og skaffe dem Erhverv, og det maa være Statens Opgave at yde sin Støtte til at udvide og udnytte de

Hjælpekilder, som Samfundet har, og ogsaa udnytte den Arbejdskraft, som er i Landet. Jeg tør sige, at Byernes og Industriens Repræsentanter, det være Arbejdere eller Arbejdsgivere, have ikke ret meget at bebrejde sig i den Retning. Vi have Aar for Aar gennem de mange Aar, som ere gaaede, bevilget meget store Summer til Landbruget, til forskellige Foranstaltninger, overfor hvis Hensigtsmæssighed endda sommetider Landbrugets Repræsentanter selv have staaet tvivlende. Men fra vor Side har der aldrig, det jeg ved, nogen Sinde været nægtet en Bevilling til Landbruget. Landbruget roser sig af at være ubeskyttet, og det siges at være sagt her i Tinget, og det bliver ogsaa sagt i deres Blade, at Landbruget er stolt deraf. Men jeg vil sige, at vi have paa mange Omraader vedtaget Beskyttelseslove for Landbruget. Vi have jo i disse Dage et Forslag liggende her til Behandling, som man ikke kan betegne som andet end som et Beskyttelseslovforslag, nemlig Forslag til Lov om Handel med Smør og fremmede Landbrugsprodukter m.m. Jeg skal pege paa Margarineloven. Naar man gør det vanskeligere for Konkurrenterne at konkurrere, er det selvfølgelig en Beskyttelse, omend paa en noget anden Maade end den egentlige Toldbeskyttelse. Der kan saaledes fra vor Side, fra Byernes Repræsentanters Side, siges, at vi have ikke noget at bebrejde os, vi have støttet Landbruget.

Det, der nu har været Tale om med Hensyn til Lokomotivbygningen, har egentlig kun været at gøre et Forsøg paa at bygge disse Maskiner her i Landet. Der var Tale om at bygge 23 Lokomotiver til et Beløb af noget over 1½ Mill. Kr. Og heraf var der igen kun Tale om at lade 6 af de mindste Lokomotiver bygge her i Landet, og til Slutning blev der i Finansudvalgets Møde i Gaar i Folketinget kun Tale om at lade bygge 3 her i Landet. Den Sum, de skulde bygges for pr. Stk., var *under* den Overslagssum, der stod paa Finanslovforslaget, 32,000 Kr.; den var for de 3 sat til 31,000 Kr., og den vilde altsaa, naar man regner Tolden med, blive ca. 5,000 Kr. mere pr. Stk. end man kunde faa dem for fra Udlandet. Her var altsaa Tale om en Bevilling, en Støtte til Industrien, til Arbejderne ogsaa, idet der, naar den Industri kom frem, derved kunde beskæftiges en stor Del Arbejdere. Der er kun Tale om en Støtte paa 15,000 Kr., om en Sum, der svinger mellem 12,000 og 15,000 Kr., men det nægter man trods det, at man har Eksempler paa, at en